

Nunat tamalaat akornanni aningaasaliisussanut pilerinarsaanissamut atatillugu Taseriarmi erngup nukinganik nukissiorfiliortoqarnissaata avammut ussasaarutiginnissaanut aalajangersimasumik pilersaarummut periusissioroqarnissaanik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Pilersaarut kingusinnerpaamik UKA2022-mi saqqummiunneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut)

Akissuteqaat

(Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiuutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut Inatsisartunut ilaasortaq Siverth K. Heilmann, Atassut aalajangiiffigisassatut siunnersuummut matumunnga naleqquttumut qutsavigaat.

Naalakkersuisut nunarsuarmi silap pissusianut tunngatillugu ajornartorsiornerup akiorniarneqarneranut akisussaaqataarusupput aamma iliuuseqarnissamut piareersimavugut. Piujuartitsisumik mingutsitsinngitsumillu aaqqiissutissat siunissami ilaatinneqarput. Silap pissusianut tunngatillugu ajornartorsiornerup killilersimaarnissaanut pisinnaasatsinnik iliuuseqarnissatsinni inuusuttut kinguaassavullu eqqarsaatigisussaavagut. Pissutsit ilungersunarput aamma politikikkut iliuuseqarnissaq pisariaqarpoq. Silap pissusiata allannguutai annertoorujussuarnik kinguneqarsinnaaapput. Tassami killiffik aalajangersimasoq (tipping point) qaangerneqarpat, tamanna takorloorneqarsinnaanngitsunik annertoorujussuarnik kinguneqarsinnaavoq. CO²-mik aniatitsinerup annikillisinnissaanut aamma piujuartussamik mingutsitsinngitsumillu allanngoriartortitsinissap siuarsannissaanut ataatsimoorluta iliuuseqartariaqarpugut. Ataavartunik mingutsitsinngitsunik tamakkiisumik nukissiuuteqalerumaarneq ornigarput periarfissagissaarfigisarput inerisaavigissavarput.

Naalakkersuisut aalajangerput, uuliasiorniarluni gassisiorniarlunilu misissuiniarsinnaannerit maannamiit unitsinneqassasut. Aalajangerneq annertoq ersarissorlu nalunaarneruvoq mingutsitsinernut mingutsitsisinnaannernullu tamanut pinngitsoortitsiniarnernut siuttooqataasugut akisussaaqqataasugullu. Siunniussat annertugaluarput, kisianni nunatta erngup nukinganit pisuussutai annertoorujussuit periarfissarigatsigik taakku atorluarlugit mingutstinngitsumik nukissiuutinut ikaarsaarniartoqarnerani siuttooqataalluta inissisimanissarput pisariaqarpoq.

Nukissamik nunatsinni pisariaqartitatsinnit annertunerusunik erngup nukinganit isumalluutit peqarpugut. Erngup nukinganit isumalluutit annertuut taakkua, nunatsinni aammalu nunani tamalaani aningaasaliisartut, sarfamik akikitsumik ataavartumillu annertoorujussuarnik atorfissaqartitsisut, assersuutigalugu qarasaasiaqarfinnut imaluunniit P2X-inik suliaqarnermut atorneqartussanik pisariaqartitsisut suleqatigalugit aallartitsisoqarsinnaaneranik maanna suliniuteqartoqarpoq.

Taamaattumik isumalluutit imminut pilersornitsinnut atorneqartussaatinngit, erngup nukinganik periarfissaqarfitta annertoorujussuit suliffissuarnit atorneqarnissaannut nunatsinni

nunanilu tamalaani aningaasaliisartut kajumilersinnissaat Naalakkersuisut kissaatigaat. Tamanna inuiaqatigiinnut aningaasarsiutinngorsinnaavoq, iluanaarutaallunilu.

Nunatsinni sumiiffinni ataasiakkaani suliffeqarfinnik pilersitsinissamik, nunatsinnilu ataavartumik nukissiuteqarnermi piginnaasat annertunerulernissaanik tamanna aamma periarfissiisussaavoq.

Naalakkersuisut kissaatigaat, sumiiffiit erngup nukinganit isumalluutit annertunersaannik peqarfiusut unammilleqatigiissitsiviginissaat. Tassani ilaavoq taseq Tasersiaq. Sumiiffiup taassuma unammilleqatigiissitsivigineqarnera 2022-mi pisinnaanera Naalakkersuisut sulissutigaa. Unammilleqatigiissitsineq soqutiginnittut tamarmik naligiimmik atugassaqartinnissaannik qulakkeereqataassaaq, kiisalu tamatuma kingorna nunatsinnut iluaqutaasumik sapinngisamik pitsaanerpaamik isumaqatigiissuteqartoqarsinnaaneramik qulakkeereqataassalluni. Ingerlatseqatigiiffiit unammilleqatigiinnermi peqataarusuttut, tamatuma kingorna neqerooruteqarsinnaalinnginnerminni, nammineerlutik erngup nukinganit isumalluutitik misissuinissamut ukiualunnik periarfissaqartinneqassapput.

Taama oqaaseqareerluta, Naalakkersuisut matumuuna imatut allannguutissamik siunnersuuteqarput:

Tasersiami aammalu periarfissaqarfiusuni qanitaaniittuni erngup nukinganik periarfissaqarfiusut nittarsaanneqarnissaannut unammilleqatigiissitsiviginissaannullu pilersaarummik aalajangersimasumik suliaqarnissamik peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Erngup nukinganik periarfissaqarfiit taakkua unammilleqatigiissitsiviginissaat pillugu nalunaaruteqarneq 2022-mi pissaaq. Naalakkersuisut UKA2022-mi suliaqarneq pillugu Inatsisartunut ilisimatitsinissamik peqquneqarput.